

NOTAT

Cirkulær økonomi
J.nr. 2023 - 5967
Ref. MABAK
Den 8. juni 2023

Beregning og verifikation af miljømæssigt fodaftryk for kritiske råstoffer

---

Med forslaget til en forordning om at fastlægge en ramme for at sikre en sikker og bæredygtig forsyning med kritiske råstoffer foreslås det i artikel 30 afsnit 1, at EU-Kommissionen (KOM) får beføjelser til at fastsætte regler for beregning og verifikation af kritiske råstoffers miljøaftryk i delegerede retsakter¹. KOM kan desuden vedtage beregnings- og verifikationsregler for et specifikt kritisk råstof, jf. forordningsforslagets artikel 30 afsnit 2, der medfører en forpligtelse til at deklarerer det pågældende materiales miljøaftryk for den vigtigste påvirkningskategori.

Metoden til at beregne det miljømæssige fodaftryk af kritiske råstoffer fremgår af bilag V til forordningsforslaget. Her fremgår det bl.a., at beregnings- og verifikationsregler for primære kritiske råstoffer som minimum skal omfatte de tre første livscyklusstadier: udvinding, koncentrering og raffinering. For sekundære kritiske råstoffer laves der beregning- og verifikationsregler for genanvendelsesstadiet. Brugsfasen og ”end-of-life”-fasen er udelukket fra beregnings- og verifikationsreglerne, idet KOM vurderer, at den erhvervsdrivende, som har ansvar for kritiske råstoffer, ikke har direkte indflydelse på disse stadier.

Ifølge forordningsforslagets bilag V, afsnit 5 skal den vigtigste påvirkningskategori for et kritisk råstof identificeres ved, at KOM udarbejder en hotspotanalyse, ”som foretages i overensstemmelse med videnskabeligt velfunderede metoder, der er udviklet på internationalt plan”. Derudover skal KOM tage hensyn til de forskellige påvirkningers relative betydning, herunder for at kunne opnå EU's klima- og miljømål, samt virksomheders ønske om at kommunikere miljøaftrykket af de kritiske råstoffer, som de anvender.

I forordningsforslagets bilag V afsnit 9 fremgår det, at beregnings- og verifikationsreglerne skal specificeres i overensstemmelse med en afgørelse fra 2008 om rammer for markedsføring af produkter². Afgørelsen stiller bl.a. krav til intern produktionskontrol, teknisk dokumentation og overensstemmelsesmærkning.

---

¹ Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fastlæggelse af en ramme for at sikre en sikker og bæredygtig forsyning med kritiske råstoffer og om ændring af forordning (EU) nr. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1724 og (EU) 2019/1020 ([link](#))

² Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om fælles rammer for markedsføring af produkter og om ophævelse af Rådets afgørelse 93/465/EØF (Nr. 768/2008/EF). Se bilag II ([link](#))

EU-Kommissionens henstilling om miljømæssigt fodaftryk

Den 16. december 2021 offentliggjorde KOM en henstilling om at fremme anvendelse af EU-Kommissionens egen miljøaftryksmetode PEF (Product Environmental Footprint) i relevante politikker og ordninger til at måle og formidle produkters miljøpræstationer over hele deres livscyklus³. PEF-metoden er baseret på internationale livscyklusstandarder (ISO 14040-14044) og indeholder instrukser om, hvordan man modellerer og beregner produkters miljøpåvirkninger.

PEF-metoden stiller bl.a. krav til, at beregningerne som minimum omfatter de tre væsentligste påvirkningskategorier, der tilsammen udgør mindst 80 pct. af den samlede miljøbelastning. Identificering af de mest relevante påvirkningskategorier er baseret på normaliserede og vægtede resultater af de i alt 16 påvirkningskategorier⁴. Klimaforandringer og partikelforurening er de højest vægtede påvirkningskategorier på henholdsvis 21,06 pct. og 8,96 pct., mens human toksicitet ekskl. kræftvirkninger og økotoksicitet i ferskvand er de lavest vægtede kategorier med vægt på 1,84 pct. og 1,92 pct. Derudover er der med PEF-metoden fastsat procedure for at udpege de mest relevante livscyklusfaser og processer gennem hotspot-analyser.

PEF-metoden giver mulighed for, at udvikle produktgruppe specifikke regler (PEFCR), som komplementerer PEF-metoden ved at specificere, hvilke påvirkningskategorier og livscyklusfaser der er mest relevante for den omfattede produktgruppe. Formålet med PEFCR er at forbedre relevans og reproducerbarhed af resultaterne. PEFCR udvikles af et teknisk sekretariat der repræsenterer mindst 51 pct. af markedet målt i økonomisk omsætning.

---

³ Kommissions henstilling om anvendelsen af miljøaftryksmetoderne til at måle og formidle produkters og organisationers miljøpræstationer over hele deres livscyklus, C(2021) 9332 final. December 2021 ([link](#))

⁴ Sala, S., Cerutti, A. and Pant, R., Development of a weighting approach for the Environmental Footprint, EUR 28562 EN, Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2017. Side 5 ([link](#))